

המלצות חשובה יותר מן הטלוויזיה

וגרשוני מחליט בחדר השירותים

שיראו אותי בטלוויזיה, טענה דליה. לי חברי הכנסת היו חשובים, במיקרה זה, הרבה יותר התה המסורתי ודליה, והם החליטו לוותר על הטלוויזיה.

בעת ישיבת הנהלת סיעת המערך, יצא ח"כ צבי גרשוני לשירותים, וכשר חזר לשיבת התברר לו כי נפלה הכרעה בהיעדרו. גרשוני, הנוהג לא אחת לערוך את ויכוחיו הפוליטיים בחדרי-השירותים של הכנסת, התרגז וצעק: "אחם ממתינים עד שאני אצא לשירותים כדי להחליט בלעדי". השיב לו יושבראש הסיעה, משה ורטהמן: "אני תמיד ממתין עד שאתה תצא לשירותים, ורק אז מעמיד נושאים להצבעה".

נראה כי ח"כ יוסי שריד באמת מתחיל "לעלות על העצבים" של חבריו למפלגה. בישיבת ועדת-הכנסת שנערכה בשבוע שעבר, דנה הוועדה על הטבות שיר נותן לשרים, כשיושבראש הוועדה, ח"כ ארי אלקור, מפרט את סוגי ההטבות לשרים ללא ילדים ושרים עם ילדים, כשהוא מעלה גם את שאלת הילדים המאומצים, אם יש כאלה לשרים. שאל אותו שריד: "ומה עם שרים שיש להם ילדים בלתי-חוקיים?" כל חברי-הוועדה התנפלו על יוסי שריד בצעקות ובגזירות, ואז התברר לו כי הוא פגע בנקודה רגישה אצל חברי-הכנסת. אחרי הישיבה היה מי שהציע בלגלול להיפטר מנוכחותו של שריד בכנסת, בצורה הפשוטה ביותר: "לי-חוקק חוק שלפיו אסור לילדים להיכנס למישכן הכנסת, ואז שריד לא יוכל להיכנס".

ח"כ עדיאל ("עדי") אמורי ליווה קבוצה של אורחים מח"ל בסיום בכנסת, כשהגיע לחדר-הממשלה בכנסת, החל אומר לאורחיו: "זהו החדר שלי...". אחד האורחים שיסע אותו, ואמר: "אנחנו יודעים, זה החדר של הממשלה וכאן נערכו בוודאי ישיבות עם הנרי קיסינג'ר והנשיא ריצ'ארד ניקסון". לעיני אמורי הנדהם הצביע האורח על המיספר שעל הדלת, 242, ואמר לו: "אם נותנים מיספר כזה לחדר, זה בוודאי על שם ה-החלטה המפורסמת, וזה מוכרח להיות חדר-הממשלה". מובן שמיספרי החדרים ניתנו כשהוקם בניין הכנסת, וללא כל קשר להחלטת האו"ם האמורה.

ח"כ מרשה פרידמן (יעד) עושה חיל, לפחות בעיתוני חו"ל. העיתון האמריקאי רביהתפוצה וושינגטון פוסט הקדיש לה כתבת-ענק, אשר הציגה אותה כדמות המרכזית במדיניות הישראלית וכ-סמל תנועת המחאה שקמה בעיקבות מלחמת יום-הכיפורים. בכתבה מכריזה פרידמן כי "גיוס הבנות לצה"ל הוא רמאות אחת גדולה, השפלה מאורגנת של הנשים", מי שם שבצה"ל החיילות אינן אלא עוזרות לגברים. פרידמן אף טוענת כי הגברים בארץ רואים אותה כ-"מאיימת" וטוענת כי למפלגתה יהיו בכנסת הבאה 15 מנדטים. מולה של פרידמן הוא שבחורתה לי-סיעה, ח"כ שולמית אלוני איננה עתה בארץ, משום שהיא בוודאי היתה מודעונית לקראת פרוט שמרשה פרידמן היא "הפ-מיניסטית הראדיקאלית הראשונה בכנסת", וכי היא מתכוונת לתת ליעד "תפנית שמאל-נית חדשה".

ביום שבו נאם שר-המישפטים חיים צדוק (מערך/מפא"י) נאום נוסף על הנושא הקבוע שלו בעת האחרונה, בדבר הצורך להעניש את המדלפים אפילו אם הם אישים בכירים ושרים, התגלתה הדלפה דווקא ממישרדו של השר. עוזרו של השר, יחיאל גוטמן, לחש על אוזנו של כתב הצופה שאול מייזריש, כי היועץ ה-מישפטי העומד להיות ממונה הוא פרופסור אהרון ברק, מהאוניברסיטה העברית. מייזריש אומנם לא כתב את שמו המפורש של ברק, אולם נתן ליעצה עם רמזים בבנים כמו פיל. לא ידוע אם מפי גוטמן, מייזריש או ממדליח אחר הגיעה הידיעה גם לי-דבר, אשר פירסם אותה יחד עם שמו של ברק ואחריהם גם הצהרונים, וזאת לכעסו הרב של השר, המוחה על ההדלפות.

כשנסגשו נציגי בית"ר ירושלים, אשר ערכו הפגנה המונית בשערי-הכנסת, עם ח"כ מנחם בגין (ליכוד/חרות), אמר להם בגין, שהיה באותו יום במצב-רוח מרומם: "מה אני יכול לעזור לכם? אני לא יכול להבkie גולים בשבילכם. כשהייתי צעיר הייתי שוער של נבחרת-כדורגל".

בישיבת סיעת המערך שהתקיימה בשבוע שעבר, בה המשיכו בדיון מדיני, החליט שר-האוצר לשעבר, ח"כ פנחס ספיר (מערך/מפא"י), לשלוח פיתקאות לידיו שישבו באולם, בהן הביע חוות-דעת על כל אחד מחברי-הכנסת שנאמו, אחרי נאומו הנרגש של ח"כ יצחק כר-אחרון (מערך/אחדות-העבודה), שלח ספיר פתק לשר-המיסחרי-התעשייה חיים בר-לב: "בן-אחרון לא-כליכן סימפטי, והדברים שלו הם סתם קישקוש".

לראשונה מאז נבחר כמוכיר ההס-תדרות, הופיע ירחם משל לישיבת סיעת המערך בכנסת. היו רק מעטים שי-הבינו מדוע מצא משל פיתאום צורך להפגין שם נוכחות. מסתבר כי סיפרו למי-



ח"כ פרידמן "שירות-הבנות בצה"ל הוא השפלה!"

של כי בעת שביקר ראש-הממשלה יצחק רבין בחיפה, לפני שבועיים, הוא נפגש באקראי עם מוכיר מועצת פועלי חיפה אליעזר מולק, ואמר לו: "מולק, למה שלא תהיה אתה מוכיר ההסתדרות?"

אגב, בתו של מנהיג פועלי חיפה, דניאלה מולק, היא אחת מפעילות המר-כז החופשי בירושלים, ומסתבר שאין דבר המרגיז את אבא שלה יותר מאשר שמו-כירים לו זאת.

לחברי סיעת המערך בכנסת גני-רמה הפתעה, כאשר נכנסו לאולם-הישי-בות של הסיעה והסתבר להם כי הטל-וויזיה נמצאת שם, על מצלמותיה וזרקר-ריה, בדרכי-כלל אורה הכניסה על הטל-וויזיה לישיבות אלה, אולם הפתעה גדולה עוד יותר נגרמה להם כעבור כ-20 דקות, כאשר היועץ הכלכלי של הסיעה, חיים קימחי, ביקש מצוות-הטלוויזיה לעזוב את המקום, רק מאחר יותר התגלה, כי מלצרית מיונן הכנסת דליה דויר-סיר-בה להגיש תה וקפה ליושבים בישיבה, כל עוד הטלוויזיה מצלמת, "אני לא רוצה

במדינה

העם

אש בלבנון

הפעולה נועדה לאיזובי-קיר, ולפתע אחזה בארזים

כל פעולה צבאית כרוכה בסיכון. גם ה-פעולה הקטנה והשיגרתית ביותר, יוצאת משליטת בעליה ברע שנתפתח אש, האש יכולה להתפשט, עלולה להתפתח לפתע פעור-לה גדולה, בעלת השלכות המדהדות סביב כדור-הארץ.

כך קרה השבוע לפעולה קטנה של סיור מעבר לגבול בדרום-לבנון. היא אחזה ב-ארזים.

קש כימעט-אחרון. בחוגים מדיניים ברחבי העולם האמינו רק מעטים, שהיתה זו פעולה תמימה ושיגרתית. בדיועבד, אח-רי שהתפתח למימדים גדולים יותר, נראה המיבצע כולו כאילו תוכנן מראש כדי לה-

שיג יעדים מדיניים מרחיקי-לכת. כי הדבר קרה בדיוק ברע שכל גורלה של לבנון היה מונח על כף המאזניים. ה-מאבק המתמשך בין אש"ף, הנתמך על-ידי המוסלמים והשמאל, נגד ה-פאלאנגות* הנוצריות, הגיע לשיאו.

בלבנון צפונית סכנה שהאיזון העדין הדו-עיתי, המשמש בסיס למישטר כולו, יופר. בעזרת הפידאיון, יכולים המוסלמים להש-תלט על המדינה כולה — בייחוד אחרי שב-סיבוב-הקרבות הקודם בין הפאלאנגות וה-פידאיון נחלו הפלסטינים ניצחון בולט.

פלישה ישראלית ללבנון באותו רגע עדיין היתה עלולה לשמש כקש השובר את גב הגמל, ולספק למוסלמים את התירוץ האח-רון להשתלטות כזאת. בכמה בירות בעולם הושמע כימעט בגלוי חשד, כי אכן זו היתה המטרה הישראלית הסמוייה — מתוך מחשבה שהשתלטות הפידאיון בביירות עשויה לספק לצה"ל את העילה לכבוש את דרום-לבנון, בהסכמת האמריקאים.

מים לאש"ף. חשדות אלה חיו, השבוע, חסרי-בסיס. אין ספק שהמיבצע קיבל את מימדיו בגלל שרשרת של מקרים בעלי אופי צבאי מובהק (ראה להלן). אולם המחשבה הפוליטית שגרמה לחש-



חיילים לבנוניים פותחים חבר הרוג שרשרת של מיקרים

דות אלה אינה מופרכת. כל פעולה של צה"ל בשעת זו, ותהיה קטנה ככל שתהיה, יוצקת מים על גלגלי הפידאיון, ומוסיפה מסמר לארון-המתים של המישטר הלבנוני-שמנע. במשך 27 שנה, את הצטרפות לבנון לחזית-העימות הערבית נגד ישראל, הפלת מישטר זה תבטיח כי במלחמה הבאה ית-נהלו הקרבות לאורך כל גבולות ישראל, מראש-הניקרה בצפון ועד באלוזה בדרום (ראה הנדון).

כאשר נתנה ממשלת-ישראל את ההיתר להמשך הפעילות הצבאית ה-"שיגרתית" לי-

* פאלאנגה" הוא שם האירגון הפשיסטי הספרדי, ומקור השם ב-"פאלאנקס", המערך הגזוי האופייני של חיל-הרגלים ביוון ה-עתיקה. כעריבת שם האירגון הצבאי הנוצ-רי בלבנון הוא אל-כתאב ("הגדודים").

צה"ל

כתובת על הקיר

פרשת המטוס חזובי

חזרה על עצמה

בגירסה לבנונית

בחודשים שקדמו למלחמת יום-הכיפור-רים אירעה שורה של תקלות ביטחוניות חמורות, שהיו חייבות להדליק אור אדום בעיני המפקדים על צה"ל. החמורות שב-תקלות אלה, היו פרשיות יירוט מטוסים. בספרואר 1973, יירטו מטוסי חיל-האוויר מטוס נוסעים לובי שאיבד את נתיבו בעת טיסה מעל מצריים, הסילוהו וגרמו למותם של 105 נוסעים.

כעבור ששה חודשים, באוגוסט 1973, יירטו מטוסי חיל-האוויר מטוס נוסעים לבנוני, אילצוהו לנחות בשדה-תעופה צבאי בישראל. רק אחרי שנבדקה זהותם של נוסעיו, והתברר כי אין בהם אנשי פיד-איון כפי שנחשד תחילה, הותר למטוס להמשיך בדרכו לעיראק.

בשני המקרים היתה ההצדקה שנתנו מנהיגי ישראל ומפקדי צה"ל ליירוט המ-טוסים, הטענה כי הדבר בוצע במיסגרת מלחמתה של ישראל במחבלים. התדמית השלילית שנוצרה לישראל בעיקבות שתי תקריות אלה היתה אחד הגורמים לפחת העצום באהדת העולם כלפיה, כפי שהיח-גלתה במלחמת יום-הכיפורים.

אולם האסון לא היה רק בנוק המדיני והמוסרי שנגרם לישראל. שתי הפרשיות היוו מעין כתובת על הקיר שהעידה כי משוה אינו תקין ואינו פועל כשורה במערך המודיעין של צה"ל ובתהליך קבלת ההח-לטות בדרג הביטחוני הבכיר ביותר בי-מדינה. ליקויים אלה, שלא תוקנו בעקבות שני הכישלונות, היתגלו במלוא חומרתם במלחמה האחרונה.

סכנת התלקחות. מה שהיה המטוס הלובי עבור משה דיין ודוד אלעזר, היתה



השבוע התקריט בלבנון לגבי שמעון פרס והרמטכ"ל מרדכי ("מוטה") גור. מעבר להיבט המדיני של התקריט (ראה לעיל) היו לה משמעויות צבאיות חמורות, המעי-דות כי עדיין קיימים ליקויים הן במערך המודיעין והן בדרך קבלת החלטות גור-ליות ביותר.

מה שהיה תחילה סיור שיגרתית בלתי אליים, הסך לתקריט אש חמורה בה נהרגו שניים מחיילי צה"ל ושבועה חיילים לבנו-נים ועלול היה להתלקח למערכה גדולה עוד יותר.

סיור של 12 חיילי צה"ל בפקודם פרס שני קצינים, ערך ביקור שיגרתית מעבר לגבול, במיסגרת פעולות המנע שנוקט צה"ל נגד חדירת מחבלים מלבנון. מסלול הסיור נע בסווח של 2 ק"מ מהגבול, הקיף (המשך בעמוד 18)